

Verkiezingseis is boemerang voor PvdA

Door Frans W. Weisglas
Oud-Voorzitter van de Tweede Kamer/lid VVD.

VOLKSKRANT 10 december 2011

PvdA-leider Job Cohen wil dat er verkiezingen worden gehouden wanneer het kabinet soevereiniteit overdraagt aan de Europese Unie. Want, zegt Cohen, een dergelijke overdracht van nationale bevoegdheden is in strijd met het regeerakkoord. Dat is waar, maar dat maakt de eis van de PvdA nog niet begrijpelijk.

Er zijn een aantal situaties die leiden tot tussentijdse verkiezingen. In de eerste plaats kan er sprake zijn van onoverbrugbare verdeeldheid binnen het kabinet.

In de tweede plaats kan een regeringspartij het vertrouwen opzeggen in een minister of in het gehele kabinet.

In de derde plaats kan een meerderheid van de Tweede Kamer het vertrouwen in het kabinet opzeggen.

Wanneer Job Cohen wenst dat er nieuwe verkiezingen moeten komen na overdracht van soevereiniteit aan Brussel, zal hij een motie van wantrouwen tegen het kabinet moeten indienen. Die motie zal zeker niet gesteund worden door VVD, CDA en PVV en waarschijnlijk ook niet door andere oppositiepartijen dan de PvdA, zodat Cohens wens als een boemerang in het gezicht van zijn eigen partij zal terug keren.

Cohens verkiezingseis is om meerdere redenen onlogisch. Zijn op zich juiste constatering dat overdracht van nationale bevoegdheden aan Brussel in strijd is met het regeerakkoord is immers geen zaak van de oppositie, maar van de regeringspartijen. Het is op zijn zachts gezegd merkwaardig dat de PvdA zich opwerpt als hoeder van het regeerakkoord.

Wanneer de regeringspartijen CDA en VVD akkoord gaan met een tussentijdse wijziging van het regeerakkoord en de PVV dat gedooft is het niet nodig tussentijdse verkiezingen te houden. Aanpassing van een regeerakkoord, ook op zeer belangrijke kwesties als de zeggenschap over ons economisch beleid, gebeurt tijdens vrijwel iedere kabinetsperiode. De wereld staat immers niet stil.

In de EU-top is donderdagnacht besloten om een nieuw verdrag op te stellen met de 17 landen van de Eurozone. Een verdrag dat ertoe moet leiden dat de Europese commissie vergaande bevoegdheden krijgt ten aanzien van het economisch beleid van de lidstaten. Dat betekent – in tegenstelling tot de mening van premier Rutte – overdracht van soevereiniteit van de lidstaten aan Brussel. Er is immers sprake van automatische sancties bij niet naleving van de eisen van Brussel, die alleen met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen terug kunnen worden gedraaid. Dat betekent dat individuele lidstaten hun zeggenschap verliezen.

Partijen in de Tweede Kamer zullen nu moeten beslissen of ze een dergelijke verdragswijziging al dan niet steunen. Dat is de taak van de volksvertegenwoordiging en daarvoor zijn geen tussentijdse verkiezingen nodig. Nu premier Rutte in Brussel akkoord is gegaan zullen VVD en CDA dat ongetwijfeld ook doen. De PVV zal er tegen blijven, evenals de SP en waarschijnlijk de SGP, waardoor de sleutel in handen van de PvdA komt te liggen. Cohen zal dan moeten afzien van zijn onhaalbare en onzinnige eis om verkiezingen te houden.

De PvdA zal moeten kiezen tussen een ja of een neen ten aanzien van het nieuwe Europese verdrag, dan wel haar steun moeten geven aan het houden van een referendum daarover, wat een aantal andere oppositiepartijen en de PVV wenst. . In alle drie de gevallen zal de opstelling van de PvdA doorslaggevend zijn. Wat wil je nog meer als oppositiepartij zou je zeggen.